

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Metus excusans a peccato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

M E T U S.

*Metus mi-
nuit volun-
tarium.*

*Et idem ex-
cusat à pec-
cato.*

Voluntarium dicit duo, pro-
cedere à principio intrinse-
co, & à principio cognoscitio. Defectu
secundi minuitur per ignorantiam, de
qua dictum est sub eius nomine: defectu
primi per metum. Et quia tam pecca-
tum, quam contractus exigunt volun-
tarium, videamus primum, quando metus
excusat à peccato, mox quando irritat
contractum. Est autem duplex, grauis, &
leuis, ad quem reducitur reuerentialis.

M E T U S.

excusans à peccato.

*Si est gra-
uis, & res
non sit in-
trinsecè
mala.*

Metus grauis cadens in virum
constantem, qualis est mortis
aut mutilationis propria, filiorum, vel
aliorum coniunctorum in primo gra-
du, amissionis omnium bonorum, car-
ceris perpetui, verberum, & similibus.]
excusat à peccato in his, quæ non sunt in-
trinsecè malè: præsertim si sint solius
humano prohibita: nam leges humanæ
non obligant cum tanto rigore.*

*Ut celebra-
re sine al-
tari.*

*Vestibus sa-
cris, vel
lumine.*

*Cù censu-
ra.*

*Absq; mi-
sione aquæ*

Et similia.

3 Igitur in optimis, ex metu mortis,
vel alterius grauis damni, non in con-
temptum Religionis incusso, licitum
est celebrare Missam sine altari, sine
vestibus sacris, vel lumine. Ita Azorius
tom. 1. lib. 1. cap. 11. questione 11. contra Ca-
jetanum in 1. 2. quest. 96. art. 4. part. 3. tra-
ctat. 6. resolutione 48. §. secundò, & resolutione
83. §. 1. Item celebrare cum aliqua
censura, & post cibum. Ita Ochagavia
de Sacrament. tractat. 1. quest. 12. num. 15.
part. 1. tractat. 3. resolutione 39. & sine mi-
sione aquæ. Ita Becanus tom. 2. tractat. 2.
cap. 6. quest. 4. num. 8. resolutione 83. cit. Item
Sacramenta conficere in materia dubia.
Ita Henriquez lib. 1. cap. 9. num. 7. in gloss.
lit. B. Et ministrare Eucharistiam pec-
catori occulto. Ita Nugnus in 3. part. tom.
1. q. 80. art. 6. diff. 4. part. 3. tract. 6. resolut.

4. §. à 5. Septimò. Et Secundum Sancium
disputat. 35. num. 6. proferre sine intentio-
ne absolutionem in indispositum, vel
scrupulosum non habentem materiam.
resolut. 83. cit. §. Notandum. Et nullo tamè
metu licebit celebrare cum calice, aut
vestibus nimium fordidis: seruanda e-
nim est cum omni periculo reuerentia
debita tanto Sacramento resolutione 48.
cit. §. Secundò in fine. Item licet ex metu
gravi Inire matrimonium inualidum
propter impedimentum dirimens, cum
intentione non consumandi. Ita Val-
quez in 1. 2. disput. 161. c. 3. numero 18. con-
tra Nauarrum c. 27. numero 141. resolut.
48. cit. §. Tertio. Item communicare cum
excommunicato non tolerato. Ita Sua-
rez de cens. lib. 6. sect. 3. num. 10. contra
Cajetanum in 1. 2. quest. 15. artic. 3. Ibidem
§. Quarto. Item adultus nõ tenetur Eu-
charistiam, vel Baptismum suscipere
cum periculo mortis, si est moraliter
certus de contritione. Ita Aragonius in
2. 2. quest. 6. art. 3. dub. 1. contra Azorium
tom. 1. lib. 1. c. 11. quest. 2. resolut. 81. cit. §. ¶ &
de Baptismo in resolutione 48. cit. §. ¶ Quin-
to. Vide Verb. Baptis. in num. 2. §. ¶ Item
contra Valentiam tom. 3. disp. 9. quest. 3.
punct. 1. licet ex metu mortis non liceat
directè innocentem occidere, licitum
tamen est, occisi carnibus vesci; quia vel
esus carni non est de iure naturali
prohibitus, vel non prohibitus cum vi-
ta discrimine. Idque siue mors immine-
at ab intrinseco per famam, siue ab ex-
trinseco comminante. Ita Lessius lib. 4.
c. 3. dub. 2. num. 10. vnde à fortiori sequi-
tur, in morbis aliquid humanæ carnis
alteratum sumere, & ad conseruandum
vigorem sanguinem humanum haurire,
non esse illicitum part. 3. tract. 6. res. 48.
Et tandem ex metu graui licitum est
cooperari peccato proximi materiali,
v. dicemus verb. Peccatum, falsam Reli-
gionem simulare, vt diximus verb. Fides,
à num. 9. & sibi falsum crimen
imponere, vt dicemus V.
Reus, num. 13.

*Non tamè
cum calice,
aut vesti-
bus nimium
fordidis.
Quid de a-
lius casibus?*

*Et an lice-
at in neces-
sitate hu-
manam car-
nem edere?
Et sangui-
nè bibere?*